

ANNEX 3

PAUTES GENERALS BÀSIQUES DE CONSERVACIÓ PEL MUNTATGE D'EXPOSICIONS.

Pautes generals:

- Cap obra s'exposarà sobre un aparell de clima, una sortida d'aire o molt a prop d'una finestra.
- Els quadres es penjaran amb claus de seguretat.
- Cal preveure els suports necessaris per exposar les obres.
- El suport i les vitrines no ha de comprometre la conservació de l'obra i s'ha de fabricar amb materials innocus per l'obra d'art (veure apartat vitrines)
- Distància de seguretat: Les obres delicades o inestables no poden estar a l'abast del públic.

Les vitrines:

Com han de ser:

- Sòlides,: No han de vibrar. Correctament ancorades per evitar que es desplacin o balancegin.
- Netes: El disseny ha de garantir que no hi entri pols.
- Ventilades: Han de permetre que l'aire de l'interior es renovi lentament. En casos especials caldrà que siguin estanques.
- Segures: Vidres laminats. Tancament segur. Panys de seguretat.
- Pràctiques: L'objecte s'ha d'instal·lar amb comoditat i després s'ha de poder tancar la vitrina amb facilitat. Tot plegat ha de ser una operació senzilla en la que l'objecte no corri riscos.
- Adequades: S'han d'adaptar al pes i dimensions de l'objecte. Quan l'obra hagi de manipular-se amb maquinària s'ha de preveure que puguin maniobrar el personal i les màquines.
- Il·luminació. Il·luminades des de l'exterior o amb fibra òptica, sempre i quan la font de llum estigui situada per sobre la vitrina i no transmeti escalfor a l'interior. S'admeten altres tipus de llum sempre i quan estigui allotjats en un compartiment a part, la reactància i altres elements que desprenguin escalfor estiguin allunyats (mai dins , ni sota la vitrina). Les bombetes s'han de poder canviar sense obrir la vitrina. En cas d'objectes sensibles a la llum s'ha de poder regular la intensitat (focus dimmeritzat, filtres UVA, etc.)
- Fabricació: Hi ha materials de fabricació que poden causar deterioració en les obres i els museus no les admeten per determinades obres.
 - *Fusta.* La fusta laminada i premada (aglomerats i contraplacats) no són mai recomanables. En funció de l'objecte es poden acceptar: panells preparats per la intempèrie que tenen adhesius de tipus

fenol formaldehid, fustes revestides amb: melamina, fòrmica..., o bé amb una bona capa de pintura.

- *Pintura*: S'admeten: Resines acríliques i les pintures-emulsions tipus làtex. Aquesta pintura s'ha d'aplicar amb quinze dies d'antelació a l'arribada de l'obra. Mai pintures a l'oli, vernissos uretans o resines alquídiques.
- *Vernissos*: A base de resines acríliques.
- *Adhesius*: resines i emulsions acríliques, termofusibles, acetat polivinil.
- *Metall*: Pintat al foc, acer galvanitzat, acer inoxidable sempre i quan no estigui en contacte amb l'objecte.
- *Plàstic*: Mai PVC, Neoprè, PVAc o cautxú vulcanitza. Sí: Polietilè (PE), Polipropilè (PP), Políester (PET), Poliestirè(PS), Plàstic ABS, Policarbonat.
- *Adhesius*: Silicona neutre, mai amb àcid acètic: *Ignífugants*. Els materials han de ser ignífugs, però cal estudiar cada cas ja que hi ha substàncies ignífugants molt nocives per les obres.

La ll·luminació:

- Materials sensibles a la llum: Han d'il·luminar-se amb molt poca llum (30-50 lux). El disseny i el tipus d'il·luminació seleccionat ha de permetre aquesta baixa intensitat de llum. Pot convenir la utilització de dimmers. Aquestes llums han d'estar convenientment sectorialitzades per poder-les tancar quan el museu està tancat.
- UVA: Cal filtrar tota radiació ultraviolada. Els vidres laminats són una bona barrera.
- Escalfor. Les fonts d'il·luminació i les reactàncies han de quedar perfectament ventilades i a una alçada superior a les vitrines per tal que l'escalfor que produeixen vagi cap amunt sense interferències.

Els suports:

- Llibres: Damunt peces de Plexiglas inclinades, peces de cartró neutre o sobre escuma de polietilè.
- Escultura: Fils de bronze, alumini o d'altres folrats amb tub de silicona per no erosionar l'objecte. Elements de metacrilat modelat.
- Pintura: Armella de seguretat. Si l'obra és molt pesant s'ha de recolzar damunt una superfície plana i els armella evitaran que l'obra cedeixi cap endavant.
- Paper: Si no està emmarcat s'ha de fer un suport amb cartró neutre.

El clima:

- El clima de la sala d'exposicions s'ajusta a les normes habituals de conservació: 50-55 % HR, 20-24 °C de temperatura. La única forma per poder garantir condicions diferents és posar cada una d'aquestes obres dins una vitrina preparada per mantenir les condicions específiques.

Microclimes:

- Els objectes delicats poden necessitar una vitrina el més estanca possible per poder regular la humitat de l'interior. Això obliga a que la vitrina disposi d'un receptacle on posar material tampó que absorbeixi les oscil·lacions d'humitat relativa. Es necessita 1 kg (1 dm³ aprox.) de producte per m³ de vitrina. Si la vitrina és molt gran cal incorporar un ventilador per moure l'aire a interior i assegurar que l'acció del material tampó és homogènia. Les vitrines de grans dimensions són molt difícils de regular amb aquest sistema, es aconsellable que les vitrines d'aquestes obres s'ajustin a les dimensions de l'original.

Servei conservació preventiva i restauració
Museu d'Història de Barcelona